

CHỈ THỊ
CỦA BAN BÍ THƯ
về "Đẩy mạnh công tác bảo hiểm y tế trong tình hình mới"

Bảo hiểm y tế là một chính sách xã hội quan trọng, mang ý nghĩa nhân đạo và có tính chia sẻ cộng đồng sâu sắc, được Đảng và Nhà nước ta hết sức coi trọng và luôn luôn đề cao trong hệ thống chính sách an sinh xã hội. Sau gần 17 năm hoạt động, bảo hiểm y tế từng bước phát triển và đã đạt được những thành tựu quan trọng. Số người tham gia bảo hiểm y tế không ngừng tăng lên, từ 5,6% dân số vào năm 1993 lên 46% dân số vào năm 2008. Người nghèo và các đối tượng hưởng chính sách xã hội đã được Nhà nước dùng ngân sách để mua và cấp thẻ bảo hiểm y tế nên việc tiếp cận dịch vụ y tế của các đối tượng này đã được cải thiện rõ rệt. Quyền lợi trong khám bệnh, chữa bệnh của những người tham gia bảo hiểm y tế từng bước được mở rộng. Cùng với ngân sách nhà nước dành cho y tế, bảo hiểm y tế đã tạo ra nguồn tài chính công đáng kể cho việc khám bệnh, chữa bệnh, góp phần thực hiện mục tiêu công bằng trong chăm sóc sức khoẻ nhân dân và đảm bảo an sinh xã hội. Luật Bảo hiểm y tế đã được Quốc hội khoá XII thông qua tại kỳ họp thứ tư, ngày 14-11-2008, là cơ sở pháp lý quan trọng để bảo hiểm y tế phát triển trong thời gian tới.

Tuy nhiên, bảo hiểm y tế còn một số hạn chế và yếu kém : tỉ lệ dân số tham gia bảo hiểm y tế chưa chiếm đa số trong nhân dân; một số đơn vị, tổ chức, đặc biệt là doanh nghiệp chưa nghiêm túc thực hiện chính sách bảo hiểm y tế cho người lao động; số người tham gia bảo hiểm y tế tự nguyện phần lớn là người có bệnh mạn tính và người có nguy cơ mắc bệnh cao; mức đóng bảo hiểm y tế của các nhóm đối tượng chưa tương xứng với mức độ gia tăng của chi phí khám bệnh, chữa bệnh cùng với tình trạng lạm dụng thuốc, lạm dụng kỹ thuật cao dẫn đến Quỹ bảo hiểm y tế những năm gần đây đã bắt đầu mất khả năng cân đối thu, chi; thái độ phục vụ của một bộ phận cán bộ y tế và thủ tục hành chính trong khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế còn gây không ít bức xúc cho người bệnh.

Nguyên nhân chính của những yếu kém trên là do cấp uỷ đảng và chính quyền ở một số đơn vị, địa phương và một bộ phận không nhỏ trong nhân dân chưa nhận thức đầy đủ về vị trí và tầm quan trọng của bảo hiểm y tế trong hệ thống an sinh xã hội; các chính sách của bảo hiểm y tế chưa bắt kịp với sự phát triển kinh tế - xã hội và sự thay đổi cơ cấu của mô hình bệnh tật; công tác tuyên truyền, phổ biến và vận động thực hiện chính sách bảo hiểm y tế chưa thường xuyên, hiệu quả chưa cao; việc khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế còn nhiều bất

cập, chưa thể hiện tính ưu việt của bảo hiểm y tế; năng lực tổ chức, quản lý của cán bộ bảo hiểm y tế còn yếu; sự phối hợp liên ngành Y tế - Bảo hiểm xã hội - Tài chính trong hướng dẫn, kiểm tra, giám sát việc thực hiện chính sách bảo hiểm y tế chưa tốt, hiệu quả thực hiện chủ trương xã hội hoá trong lĩnh vực y tế hiệu quả chưa cao.

Để chính sách bảo hiểm y tế thực sự góp phần đảm bảo an sinh xã hội và công bằng trong chăm sóc sức khoẻ nhân dân, Ban Bí thư Trung ương Đảng yêu cầu các cấp uỷ đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân quán triệt và thực hiện tốt một số nội dung chính sau :

1- Tiếp tục quán triệt sâu sắc và nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, ý nghĩa của bảo hiểm y tế

- Bảo hiểm y tế là một chính sách xã hội do Nhà nước tổ chức, nhằm huy động sự đóng góp tài chính của cộng đồng để tạo Quỹ bảo hiểm y tế không vì mục đích lợi nhuận, giúp cho người tham gia bảo hiểm y tế có nguồn tài chính để chăm sóc sức khoẻ, bảo vệ quyền lợi của mình theo luật định.

- Bảo hiểm y tế là một bộ phận quan trọng trong chính sách tài chính y tế quốc gia và là một trong những phương thức tạo nguồn tài chính cho hoạt động chăm sóc sức khoẻ thông qua huy động đóng góp của người dân, được thực hiện có tổ chức, mang tính chia sẻ trong cộng đồng và nhằm mục đích thực hiện công bằng, nhân đạo trong lĩnh vực bảo vệ và chăm sóc sức khoẻ nhân dân.

- Bảo hiểm y tế là một trong các hoạt động nhân đạo nhất, thể hiện sự hỗ trợ tương thân tương ái trong chăm sóc sức khoẻ giữa người giàu với người nghèo, giữa người thuận lợi về sức khoẻ với người ốm đau và rủi ro về sức khoẻ, giữa người đang độ tuổi lao động với người già và trẻ em. Đồng thời, bảo hiểm y tế mang tính dự phòng những rủi ro do chi phí cao cho chăm sóc sức khoẻ gây nên khi ốm đau, bệnh tật.

- Có nhiều hình thức bảo hiểm y tế, nhưng hình thức mang tính ưu việt nhất mà nước ta phải hướng tới trong chính sách bảo hiểm y tế là bảo hiểm y tế bắt buộc toàn dân với nguyên tắc mọi người dân đóng góp bảo hiểm y tế theo thu nhập cá nhân, người nghèo và người trong diện chính sách xã hội được Nhà nước hỗ trợ, nhưng khi khám bệnh, chữa bệnh hưởng theo quyền lợi đã được quy định dựa trên nhu cầu chữa bệnh.

- Việc tham gia bảo hiểm y tế là nghĩa vụ của mọi người dân, kể cả những người đang khoẻ mạnh. Trách nhiệm lãnh đạo, chỉ đạo công tác bảo hiểm y tế là của các cấp uỷ đảng và các cấp chính quyền từ Trung ương đến địa phương.

2- Tổ chức thực hiện đồng bộ, có hiệu quả các chính sách về bảo hiểm y tế

- Các cấp uỷ đảng, các cấp chính quyền phải tổ chức học tập Luật Bảo hiểm y tế được Quốc hội khoá XII, kỳ họp thứ tư thông qua một cách nghiêm túc, sâu

rộng để mọi người dân nắm được những nội dung cơ bản của Luật. Các bộ, ngành có liên quan cần nhanh chóng hoàn thiện các văn bản dưới luật để đưa Luật sớm đi vào cuộc sống.

- Các cấp chính quyền và các đơn vị khi xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội hàng năm và từng thời kỳ, phải tính toán, xác định chỉ tiêu về dân số tham gia bảo hiểm y tế, bố trí và công bố chỉ tiêu ngân sách, trong đó nguồn ngân sách nhà nước là chính kết hợp với việc huy động thêm các nguồn ngân sách khác để mua thẻ bảo hiểm y tế cho người nghèo và người được hưởng các chính sách xã hội, hỗ trợ việc mua thẻ bảo hiểm y tế cho người thuộc hộ cận nghèo.

- Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra, giám sát việc thực hiện các chính sách bảo hiểm y tế ở tất cả các cấp, các ngành, các đoàn thể và các đơn vị, nhất là các doanh nghiệp; nhanh chóng khắc phục và xoá bỏ tình trạng không tham gia hay nợ đóng bảo hiểm xã hội - bảo hiểm y tế kéo dài của các doanh nghiệp. Thường xuyên kiểm tra, thanh tra, giám sát việc sử dụng bảo hiểm y tế tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế để xử lý nghiêm minh và hạn chế, ngăn chặn hiện tượng lạm dụng hoặc trục lợi từ bảo hiểm y tế.

3- Đổi mới công tác thông tin, truyền thông và tuyên truyền về bảo hiểm y tế

- Các cơ quan thông tấn, báo chí và các cơ quan truyền thông đại chúng cần tập trung việc thông tin, truyền thông và tuyên truyền theo hướng nhấn mạnh vị trí, vai trò, ý nghĩa của bảo hiểm y tế trong hệ thống an sinh xã hội; đề cao nghĩa vụ và quyền lợi của mọi người dân trong tham gia bảo hiểm y tế; phát hiện những bất cập hoặc yếu kém của chính sách bảo hiểm y tế và việc khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế để kịp thời khắc phục và điều chỉnh; giới thiệu, động viên các đơn vị, cá nhân và các mô hình thực hiện tốt bảo hiểm y tế; phê phán những hiện tượng lệch lạc trong thực hiện bảo hiểm y tế.

- Trong công tác thông tin, truyền thông và tuyên truyền về bảo hiểm y tế, cần tập trung vào các đối tượng : nông dân, người cận nghèo, học sinh, sinh viên, các chủ sử dụng lao động, nhất là các chủ doanh nghiệp tư nhân.

- Ban Tuyên giáo Trung ương chủ trì, phối hợp với Ban cán sự đảng Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ đạo các cơ quan truyền thông đại chúng xây dựng kế hoạch đẩy mạnh công tác thông tin, truyền thông và tuyên truyền về bảo hiểm y tế.

4- Tăng cường công tác quản lý nhà nước về bảo hiểm y tế và quản lý Quỹ bảo hiểm y tế

- Nghiên cứu xây dựng và hoàn thiện bộ máy quản lý bảo hiểm y tế theo hướng vừa thể hiện được sự phân định cụ thể, rõ ràng, vừa thể hiện sự kết hợp chặt chẽ về trách nhiệm và quyền hạn trong quản lý bảo hiểm y tế giữa cấp trung ương và các cấp địa phương; giữa cơ quan quản lý nhà nước về bảo hiểm y tế với cơ quan quản lý Quỹ bảo hiểm y tế; giữa quản lý Quỹ bảo hiểm y tế theo ngành dọc với quản lý nhà nước về bảo hiểm y tế và đội ngũ cán bộ bảo hiểm y tế tại các

địa phương; giữa cơ quan cung ứng dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế với cơ quan quản lý bảo hiểm y tế và quản lý Quỹ bảo hiểm y tế. Ban cán sự đảng Bộ Nội vụ chủ trì, phối hợp với Ban cán sự đảng Bộ Y tế và Ban cán sự đảng Bảo hiểm xã hội Việt Nam có trách nhiệm nghiên cứu và trình Chính phủ kế hoạch củng cố và hoàn thiện bộ máy bảo hiểm y tế, tránh làm xáo trộn bộ máy, gây ảnh hưởng đến tư tưởng cán bộ và hiệu quả công việc. Ban cán sự đảng Bộ Y tế chủ trì, phối hợp với Ban cán sự đảng Bảo hiểm xã hội Việt Nam và các cơ quan liên quan xây dựng quy chế phối hợp liên ngành trong hoạt động bảo hiểm y tế một cách thiết thực và hiệu quả để trình Chính phủ ban hành.

- Tăng cường công tác quản lý Quỹ bảo hiểm y tế, đảm bảo cân đối giữa việc thu của Quỹ bảo hiểm y tế với việc chi của Quỹ bảo hiểm y tế, kết hợp với việc chống lạm dụng và trục lợi bảo hiểm y tế để xây dựng tính bền vững của Quỹ. Ban cán sự đảng Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với Ban cán sự đảng Bộ Y tế và Ban cán sự đảng Bảo hiểm xã hội Việt Nam định kỳ xem xét tham mưu kịp thời cho Chính phủ về các chính sách liên quan đến việc quản lý và sử dụng Quỹ bảo hiểm y tế một cách cân đối và có hiệu quả.

- Ban cán sự đảng Bộ Y tế và Ban cán sự đảng Bảo hiểm xã hội Việt Nam chỉ đạo việc tăng cường đào tạo bổ sung, không ngừng nâng cao chất lượng chuyên môn, nghiệp vụ và năng lực tham mưu, quản lý nhà nước cho đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý bảo hiểm y tế và quản lý Quỹ bảo hiểm y tế; tăng cường áp dụng công nghệ thông tin và các tiến bộ khoa học và kỹ thuật để hoàn thiện công tác quản lý người tham gia bảo hiểm y tế, quản lý Quỹ bảo hiểm y tế và quản lý chất lượng khám bệnh, chữa bệnh tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế theo tiêu chuẩn tiên tiến, hiện đại; mở rộng hợp tác quốc tế, tiếp tục tiến hành nghiên cứu khoa học về bảo hiểm y tế, đặc biệt, một số vấn đề mà nước ta chưa có nhiều kinh nghiệm, như khuyến khích người tham gia bảo hiểm y tế kiểm tra sức khoẻ định kỳ để phát hiện bệnh sớm và điều trị kịp thời, bảo hiểm y tế theo hộ gia đình, các loại hình bảo hiểm y tế khác đã được áp dụng tại các nước...

5- Tổ chức tốt việc khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế

- Ban cán sự đảng Chính phủ chỉ đạo việc tăng đầu tư, phân bổ ngân sách thích hợp và sử dụng có hiệu quả các nguồn ngân sách đã có để củng cố và phát triển mạng lưới khám bệnh, chữa bệnh, đặc biệt là mạng lưới y tế cơ sở, đáp ứng nhu cầu khám bệnh, chữa bệnh tại các địa phương; chuyển việc chi ngân sách nhà nước cho các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh sang chi trực tiếp cho người được hưởng thụ bảo hiểm y tế thông qua việc hỗ trợ bảo hiểm y tế cho vùng nghèo, người nghèo, người hưởng các chính sách xã hội, hỗ trợ một phần mức đóng bảo hiểm y tế cho người thuộc hộ cận nghèo.

- Ban cán sự đảng Bộ Y tế tập trung chỉ đạo việc nâng cao chất lượng khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế tại các cơ sở y tế. Đặc biệt, cần cải tiến thủ tục hành chính trong tổ chức khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế tại các bệnh viện

để tạo điều kiện thuận lợi cho người khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế được thụ hưởng tốt các dịch vụ y tế; thường xuyên giáo dục nâng cao đạo đức nghề nghiệp để thầy thuốc không có thái độ phân biệt trong ứng xử với người khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế; phát hiện kịp thời, có biện pháp ngăn ngừa, khắc phục các biểu hiện lạm dụng thuốc, dịch vụ kỹ thuật cao và biểu hiện trục lợi bảo hiểm y tế khác của cả thầy thuốc lẫn người bệnh; khuyến khích và tạo điều kiện để y tế tư nhân tham gia khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế; tăng cường quản lý giá thuốc không để giá thuốc trong các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cao hơn giá thuốc trên thị trường; định kỳ tổ chức sơ kết, tổng kết việc khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế, trong đó, có sự đóng góp ý kiến của những người tham gia bảo hiểm y tế.

6- Phát động cuộc vận động toàn dân tham gia bảo hiểm y tế và chuẩn bị lộ trình tiến đến bảo hiểm y tế bắt buộc trong những năm tiếp theo

Phát động cuộc vận động toàn dân tham gia bảo hiểm y tế theo lộ trình quy định của Luật Bảo hiểm y tế để thực hiện mục tiêu bảo hiểm y tế bắt buộc đối với toàn dân. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chủ trì, phối hợp với Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Hội Nông dân Việt Nam, Ban cán sự đảng Bộ Y tế, Ban cán sự đảng Bảo hiểm xã hội Việt Nam, các đoàn thể, tổ chức chính trị - xã hội và nghề nghiệp cần đề ra tiêu chí, xây dựng kế hoạch cuộc vận động, tổ chức phát động và định kỳ sơ kết, tổng kết để cuộc vận động thật sự thiết thực và hiệu quả, góp phần làm cho bảo hiểm y tế Việt Nam phát triển. Song song với cuộc vận động toàn dân tham gia bảo hiểm y tế, Chính phủ cần xây dựng lộ trình thích hợp để tiến đến bảo hiểm y tế bắt buộc toàn dân trong những năm tiếp theo.

Ban Tuyên giáo Trung ương chủ trì, phối hợp với Ban cán sự đảng Bộ Y tế, Ban cán sự đảng Bảo hiểm xã hội Việt Nam có trách nhiệm hướng dẫn tổ chức thực hiện, kiểm tra, đánh giá và định kỳ báo cáo Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc thực hiện Chỉ thị này.

Chỉ thị này được phổ biến và quán triệt đến chi bộ.

Nơi nhận :

- Các tỉnh uỷ, thành uỷ,
- Các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng uỷ trực thuộc Trung ương,
- Các đảng uỷ đơn vị sự nghiệp Trung ương,
- Các đồng chí Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương,
- Lưu Văn phòng Trung ương Đảng.

T/M BAN BÍ THƯ

Trương Tấn Sang